Мережі угод і захист інвестицій

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Податкові угоди та регіональна холдингова компанія

Регіональна штаб-квартира часто володіє акціями операційних компаній у регіоні. Дивіденди, відсотки, роялті та плата за послуги надходять від цих компаній до Сінгапуру. Кожен із цих платежів може обкладатися податком у джерела виплати в країні походження доходу. Угоди про уникнення подвійного оподаткування знижують ці податки й розподіляють права на оподаткування між двома державами. Сінгапур уклав такі угоди, обмежені угоди та домовленості про обмін інформацією приблизно зі 100 юрисдикціями, зокрема з усіма своїми більшими сусідами по АСЕАН.[1] Мережу податкових угод як інструмент дипломатії описано в розділі F.IV.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Багато років мережа угод підтримувала просту структуру. Група з Європи, США чи Японії засновувала сінгапурську холдингову компанію, яка набувала акції операційних компаній в Індонезії, Малайзії, Таїланді чи В'єтнамі. Дивіденди надходили до Сінгапуру за зниженими ставками угод і звільнялися там від оподаткування за правилами для доходу з іноземних джерел. Із Сінгапуру їх можна було реінвестувати в регіоні або виплатити материнській компанії. Структура була правомірною, коли сінгапурська компанія мала реальні функції, персонал і ухвалювала рішення. Суперечливою вона ставала, коли сінгапурська компанія була лише оболонкою, вставленою в ланцюг заради пільг за угодою.

Багатостороння конвенція і тест основної мети

Робота OECP і «Групи двадцяти» щодо розмивання бази оподаткування та виведення прибутку (BEPS) обмежила структури другого типу. Багатосторонню конвенцію про виконання заходів, пов'язаних із податковими угодами, для протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку підписали в Парижі 7 червня 2017 року, а чинності вона набула 1 липня 2018 року. Для Сінгапуру конвенція набула чинності 1 квітня 2019 року.[2] Конвенція змінює охоплені податкові угоди своїх учасниць. Її центральне положення проти зловживань — тест основної мети (principal purpose test). Він позбавляє пільг за угодою, якщо їх отримання було однією з основних цілей домовленості, крім випадків, коли надання пільг відповідало б предмету й меті угоди.[3]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Для регіональних структур це означає, що реальна присутність (substance) стала неодмінною умовою. Сінгапурська холдингова компанія, яка має власних директорів-резидентів Сінгапуру, ухвалює рішення там, наймає персонал і несе ризики своїх інвестицій, зазвичай тест пройде. Компанія, яка лише тримає акції й передає дивіденди далі, наражає групу на претензії податкових органів держави джерела. Кілька податкових органів АСЕАН у таких справах стали наполегливішими. Модель штаб-квартири та мережа угод, отже, підсилюють одна одну: податкові пільги доступні групам, які розміщують у Сінгапурі реальні функції, а саме цього й прагнуть схеми стимулів.

Інвестиційні угоди

Податкові угоди захищають від подвійного оподаткування. Інвестиційні угоди захищають від дій самої держави перебування: експропріації без компенсації, дискримінації, несправедливого ставлення та обмежень на переказ коштів. Більшість із них дає інвесторові право подати позов проти держави перебування до міжнародного арбітражного трибуналу. Сінгапур уклав двосторонні інвестиційні угоди з багатьма державами, а його угоди про вільну торгівлю часто містять інвестиційні розділи. У межах регіону Всеосяжна інвестиційна угода АСЕАН (ASEAN Comprehensive Investment Agreement) 2009 року поєднує зобов'язання з лібералізації із захистом інвестицій та арбітражем між інвестором і державою для інвесторів держав-членів.[4]

Компанія, інкорпорована в Сінгапурі, яка веде там істотну господарську діяльність, за цими документами зазвичай вважатиметься сінгапурським інвестором. Тому групи з країн зі слабшими мережами угод у регіоні розміщували свої

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

регіональні інвестиції під сінгапурськими холдинговими компаніями, почасти заради захисту. Трибунали ретельно перевіряють такі структури, якщо реструктуризація відбулася тоді, коли спір уже можна було передбачити. Тому захист слід планувати в момент інвестування і документувати як частину справжнього ділового рішення.

Кілька держав регіону переглянули свої договірні зобов'язання. 2014 року Індонезія дала зрозуміти, що дозволить своїм двостороннім інвестиційним угодам припинити дію в міру настання строків їх продовження.[5] Згодом вона уклала нові угоди за власною моделлю, зокрема із Сінгапуром.[6] Новіше покоління угод вужче визначає інвесторів та інвестиції, обмежує стандарт справедливого й рівноправного режиму і залишає більше простору для регулювання. Інвесторам, які покладаються на старішу угоду, слід перевірити, чи вона досі чинна і чи захищає застереження про дію після припинення (sunset clause) інвестиції, здійснені до її припинення.

Сінгапур як місце інвестиційного арбітражу

Сінгапур — також одне з місць, де вирішують інвестиційні спори. Сінгапурський міжнародний арбітражний центр (SIAC), заснований 1 липня 1991 року, видав свій перший Регламент інвестиційного арбітражу (Investment Arbitration Rules), чинний з 1 січня 2017 року. Сьоме видання його загального регламенту, Регламент SIAC 2025 року, застосовується з 1 січня 2025 року.[7] Загальну роль Центру розглянуто в розділі F.II.

Найвідоміший приклад ролі сінгапурських судів в інвестиційному арбітражі — спір між компанією з Макао та Лаосом. Інвестор, Sanum Investments, подав позов на підставі угоди

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

між Китаєм і Лаосом до трибуналу з місцем арбітражу в Сінгапурі. У вересні 2016 року Апеляційний суд постановив, що за правилом рухомих договірних кордонів (moving treaty frontier rule) угода поширилася на Макао після відновлення суверенітету Китаю. Суд дійшов висновку, що трибунал має юрисдикцію щодо вимог інвестора.[8] Рішення показало: сінгапурські суди вирішуватимуть складні питання міжнародного публічного права, коли місце арбітражу перебуває в місті, навіть за угодою, учасником якої Сінгапур не є. Для інвесторів у регіоні це одна з переваг сінгапурського місця арбітражу.

Вибір суду і примусове виконання судових рішень

Комерційні спори з приватними контрагентами в регіоні трапляються частіше, ніж позови проти держав. Тут ключове питання — де можна примусово виконати судове чи арбітражне рішення. Арбітражні рішення, ухвалені в Сінгапурі, можна виконати в інших державах-членах на підставі Нью-Йоркської конвенції, хоча практика їхніх судів неоднорідна. Судові рішення переміщуються важче. Сінгапур став учасником Гаазької конвенції про угоди про вибір суду: він підписав її 25 березня 2015 року, ратифікував 2 червня 2016 року, і для нього вона діє з 1 жовтня 2016 року.[9] Жодна інша держава АСЕАН до цієї конвенції не приєдналася, тож для регіональних договорів арбітраж залишається надійнішим шляхом. Розділ F.III розглядає Сінгапурський міжнародний комерційний суд (SICC) і Сінгапурську конвенцію про медіацію, які пропонують додаткові можливості.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Примітки

1. Inland Revenue Authority of Singapore, “List of DTAs, Limited DTAs and EOI Arrangements” (iras.gov.sg, дата звернення: листопад 2026 р.): Сінгапур підписав УПО, обмежені УПО та домовленості про обмін інформацією з “around 100 jurisdictions”. ↩
2. Wikipedia, “Multilateral Convention to Implement Tax Treaty Related Measures to Prevent Base Erosion and Profit Shifting” (дата звернення: листопад 2026 р.): підписано 7 червня 2017 року в Парижі; набуття чинності 1 липня 2018 року; Сінгапур зазначено як учасника з набуттям чинності 1 квітня 2019 року; учасники мають відповідати мінімальним стандартам пакета BEPS, зокрема щодо запобігання зловживанню угодами. ↩
3. Multilateral Instrument, ст. 7(1) (тест основної мети), що впроваджує мінімальний стандарт BEPS Action 6. ↩
4. ASEAN Comprehensive Investment Agreement, підписана в Ча-Амі (Таїланд) 26 лютого 2009 року, чинна з 29 березня 2012 року; замінила ASEAN Investment Guarantee Agreement 1987 року та Framework Agreement on the ASEAN Investment Area 1998 року. ↩
5. Wikipedia, “Investor–state dispute settlement” (дата звернення: листопад 2026 р.): “Indonesia plans to let treaties with ISDS clauses lapse when they need renewal”, з посиланням на *The Economist* від 11 жовтня 2014 р. ↩
6. Agreement between the Government of the Republic of Singapore and the Government of the Republic of Indonesia on the Promotion and Protection of Investments, підписана 11 жовтня 2018 року, чинна з 9 березня 2021 року; замінила угоду 2005 року, припинену Індонезією 2016 року. ↩
7. Wikipedia, “Singapore International Arbitration Centre” (дата звернення: листопад 2026 р.): засновано 1 липня 1991 року;

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

перше видання Investment Arbitration Rules, чинне з 1 січня 2017 року; чинний 7-й випуск SIAC Rules від 1 січня 2025 року. ↩

8. *Sanum Investments Ltd v Government of the Lao People's Democratic Republic* [2016] SGCA 57 (Апеляційний суд: Sundaresh Menon CJ, Chao Hick Tin JA, Andrew Phang Boon Leong JA, Judith Prakash JA і Quentin Loh J; рішення суду оголосив Menon CJ 29 вересня 2016 р.) (elitigation.sg, дата звернення: листопад 2026 р.): п. [47] — правило "moving treaty frontier"; п. [76] — двостороння інвестиційна угода КНР і Лаосу "would extend to Macau upon the PRC resuming sovereignty"; п. [151] — "the Tribunal does have subject-matter jurisdiction over the claims brought by Sanum"; п. [153] — апеляції задоволено. ↩

9. Wikipedia, "Hague Choice of Court Agreements Convention" (дата звернення: листопад 2026 р.): укладена 30 червня 2005 року, чинна з 1 жовтня 2015 року; Сінгапур підписав 25 березня 2015 року, ратифікував 2 червня 2016 року, для Сінгапуру чинна з 1 жовтня 2016 року; Сінгапур — єдина держава — член АСЕАН серед учасників. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.